

กระบวนการทำงาน (F-QF-001)

ส่วนที่ 1 (เพื่อประโยชน์ของท่าน กรุณากรอกข้อมูลให้ครบถ้วน)

การเผยแพร่ผลงานในทุกรูปแบบ ☒ อนุญาต ☐ ไม่อนุญาต	สถานภาพกลุ่ม ☒ เริ่มกิจกรรมครั้งแรก/ผลงานใหม่ ☐ กลุ่มกิจกรรมค่อยทอด เรื่องที่...../ขยายผล ☐ ผลงานเรื่องนี้เคยส่งประกวด และที่ได้รับรางวัลมาแล้ว จาก.....
ประเภทกิจกรรมพัฒนาคุณภาพงาน ☒ CQI ☐ CQI → R2R (ระบุประเภทของโครงการวิจัย) ☐ ระบบบริการสุขภาพ ☐ งานสนับสนุนบริการสุขภาพ ☐ การสร้างเสริมสุขภาพ ☐ การศึกษา ☐ วิทยาศาสตร์ทางการแพทย์และเครื่องมือทางการแพทย์ ☐ งานบริหารและธุรการ ☐ อื่นๆ.....	

*หมายเหตุ : 1.กรณีที่ผลงานผ่านเกณฑ์และได้รับเงินรางวัล คณะฯ จะโอนเงินรางวัลเข้าบัญชีเงินเดือนผ่านทางรหัสบุคคล ข้อ 5

2.ผลงานทุกประเภทที่ส่งประกวดเป็นลิขสิทธิ์ของคณะฯ ห้ามมิให้ผู้ใดนำไปเผยแพร่โดยไม่ได้รับอนุญาต

สรุปปัญหาเชื่อมโยงสอดคล้องกับข้อใด					
ด้านคลินิก (Clinical)	☐ Safe Surgery	☒ Patient Care Process			
	☐ Infection Control	☐ Line , Tube & Catheter			
	☐ Medication Safety	☐ Emergency Response			
	☐ อื่น ๆ (โปรดระบุ).....				
ด้านสนับสนุน (Non Clinical)	☐ ความปลอดภัย [Safety]	☐ คุณภาพ / สิ่งสูญเปล่า [Quality (waste)*]			
	☐ ต้นทุน / ความคุ้มค่า [Cost]	☐ ลดรอบเวลาการทำงาน / การส่งมอบ [Delivery]			

วันที่รับข้อมูล.....

ส่วนที่ 2

ชื่อเรื่อง / โครงการ .....สื่อสารความเจ็บ ด้วยแผ่นภาพ pain picture.....

1. หลักการและเหตุผล ความสำคัญของปัญหา (ความเป็นมาของโครงการ)

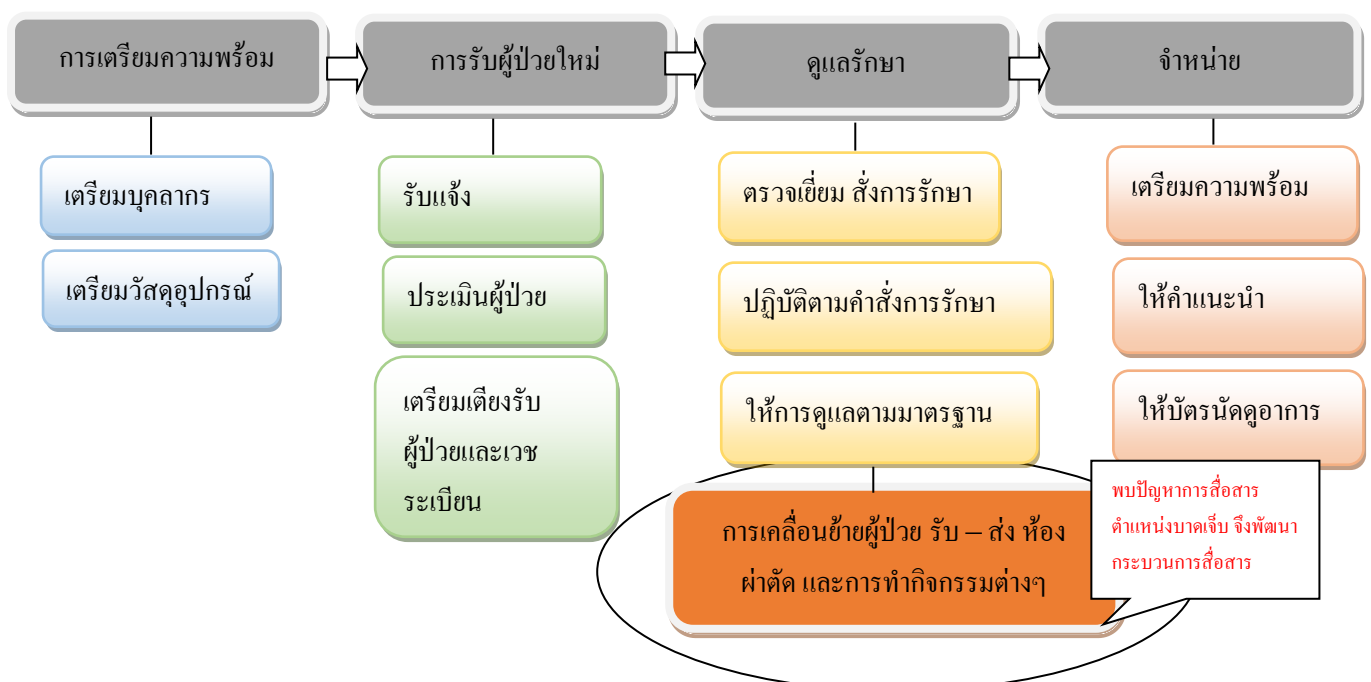
หอผู้ป่วยออร์โธปิดิกส์ชาย – หญิง เป็นหน่วยงานที่ให้บริการดูแลรักษาผู้ป่วยออร์โธปิดิกส์ทั้งชายและหญิงที่มีอายุตั้งแต่ 10 ปี ขึ้นไป โดยครอบคลุมทั้งระยะก่อนผ่าตัดและหลังผ่าตัด ผู้ป่วยที่เข้ามาใช้บริการในหอผู้ป่วยทุกรายมักมีปัญหาเกี่ยวกับการบาดเจ็บ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการบาดเจ็บบริเวณกระดูกตามส่วนต่างๆ ของร่างกาย ซึ่งถือเป็นโครงสร้างหลักที่ส่งเสริมให้ผู้ป่วยสามารถปฏิบัติกิจกรรมต่างๆ ได้อย่างสมบูรณ์และมีคุณภาพชีวิตที่ดีได้ ดังนั้นนอกจากประสิทธิผลจากการผ่าตัดและการใช้กายอุปกรณ์ทางออร์โธปิดิกส์แล้ว การประคับประคองไม่ให้ผู้ป่วยส่วนที่ได้รับบาดเจ็บได้รับความกระทบกระเทือนก็เป็นองค์ประกอบที่สำคัญประการหนึ่งที่จะช่วยให้ผู้ป่วยฟื้นหายเร็วขึ้น และไม่ได้รับความเจ็บปวดเพิ่มขึ้นจากเดิม

เมื่อพิจารณาบริบทของการปฏิบัติงานในหอผู้ป่วยออร์โธปิดิกส์ชาย – หญิง แล้วพบว่าในแต่ละวันมีกิจกรรมการดูแลผู้ป่วยที่เกี่ยวข้องกับเนื้อตัวผู้ป่วยหลายกิจกรรม อาทิเช่น การทำกายภาพบำบัด การพลิกตะแคงตัว การทำกิจวัตรประจำวัน รวมถึงการเคลื่อนย้ายผู้ป่วยจากเตียงไปที่หน่วยอื่น ซึ่งแสดงให้เห็นว่าบุคลากรทางการแพทย์ที่เกี่ยวข้องในการดูแลผู้ป่วยมีลักษณะสหสาขาวิชาชีพ และมีการสับเปลี่ยนหมุนเวียนในแต่ละวัน ดังนั้นอาจมีอุปสรรคในการสื่อสารข้อมูลผู้ป่วยเกี่ยวกับตำแหน่งที่บาดเจ็บได้ การทำกิจกรรมการดูแลรักษาและการเคลื่อนย้ายที่ไม่ปลอดภัยอาจส่งผลกระทบต่อตำแหน่งที่ผู้ป่วยบาดเจ็บหรือได้รับการผ่าตัด ทางทีมจึงพัฒนาระบบการสื่อสารเกี่ยวกับตำแหน่งที่บาดเจ็บของผู้ป่วยขึ้น เพื่อเกิดความมั่นใจในการทำกิจกรรมและการเคลื่อนย้ายผู้ป่วย

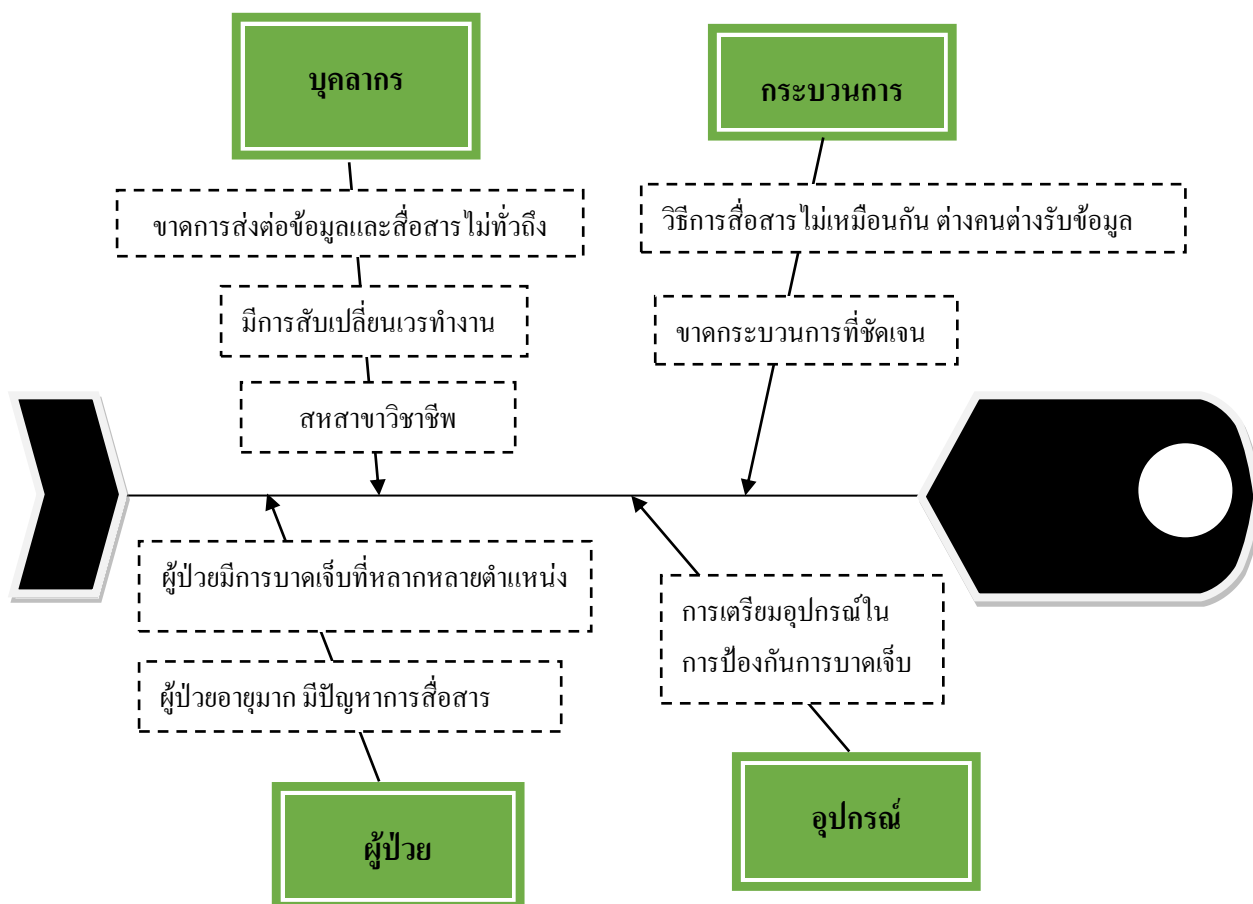
2. กรอบแนวคิด หรือ การวิเคราะห์สาเหตุ (Root cause analysis)

2.1 กระบวนการทำงาน (Workflow)

กระบวนการทำงานหอผู้ป่วยออร์โธปิดิกส์ชาย - หญิง

2.2 การวิเคราะห์ปัญหาของโครงการ

3. วัตถุประสงค์และกระบวนการปรับปรุง

3.1 วัตถุประสงค์

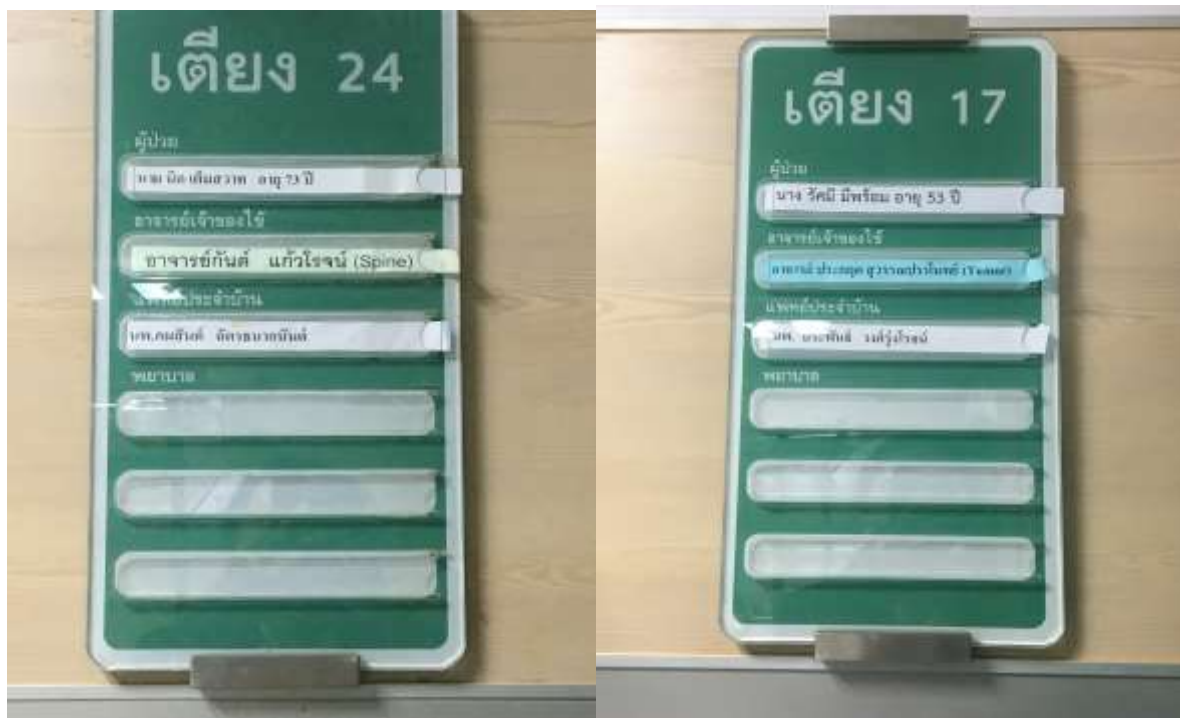
- 3.1.1 เพื่อสร้างกระบวนการสื่อสารที่รวดเร็วและมีประสิทธิภาพในการทราบตำแหน่งที่ผู้ป่วยบาดเจ็บ
- 3.1.2 เพื่อให้บุคลากรระมัดระวังตำแหน่งที่บาดเจ็บของผู้ป่วย
- 3.1.3 เพื่อสร้างมาตรฐานในการทำงาน

3.2 กระบวนการปรับปรุง / วิธีการแก้ไขปรับปรุง

3.2.1 ทบทวนกระบวนการสื่อสารตำแหน่งบาดเจ็บของผู้ป่วยที่ปฏิบัติกันมาแต่เดิมพบว่ามีการสื่อสารดังนี้ หอผู้ป่วยออร์โธปิดิกส์จะรับผู้ป่วย admit ตามสายการดูแล (sub-specialty) ทั้งสิ้น 8 สาย ได้แก่ เนื้องอก (tumor), หลัง (spine), บาดเจ็บจากการกีฬา (sport), อุบัติเหตุ (trauma), มือ (hand), สะโพกและเข่า (hip&knee), เท้าและข้อเท้า (foot&ankle) และสายเด็ก (ped) ซึ่งแต่ละสายการดูแล มีจำนวนที่แตกต่างกัน และไม่มีการจำแนกพื้นที่ในการดูแลผู้ป่วยแต่ละประเภทการบาดเจ็บได้ ในแต่ละวันต้องรับผู้ป่วยใหม่จำนวนหลายราย เมื่อรับผู้ป่วยเข้ามา admit ใหม่จะมีการสื่อสารเกี่ยวกับอาการและตำแหน่งที่บาดเจ็บเฉพาะบุคลากรในทีม โดยการบอกกล่าว ซึ่งในหอผู้ป่วยมีการแบ่งทีมทางการพยาบาลออกเป็น 4 primary nursing care ทีมที่ต่างมีภาระงานในการรับผู้ป่วยหลายราย ปัญหาที่พบคือการดูแลหรือการ

เคลื่อนย้ายผู้ป่วยที่มีปัญหาทางออร์โธปิดิกส์ มักมีความจำเป็นต้องใช้บุคลากรจำนวนมาก เนื่องจากต้องเพิ่มความสามารถระวังในการทำกิจกรรมและการเคลื่อนย้าย

3.2.2 การดำเนินงานครั้งแรก เป็นการสื่อสาร โดยการติดป้ายชื่ออาจารย์แพทย์ และระบุนายการดูแล เพื่อให้ทราบว่าผู้ป่วยมีอาการเจ็บที่ตำแหน่งใด ร่วมกับความพยายามในการจัดพื้นที่ (ZONE) การดูแล ให้ผู้ป่วยที่มีอาการเจ็บตำแหน่งเดียวกันนอนเตียง admit ใกล้กัน เพื่อป้องกันความสับสน

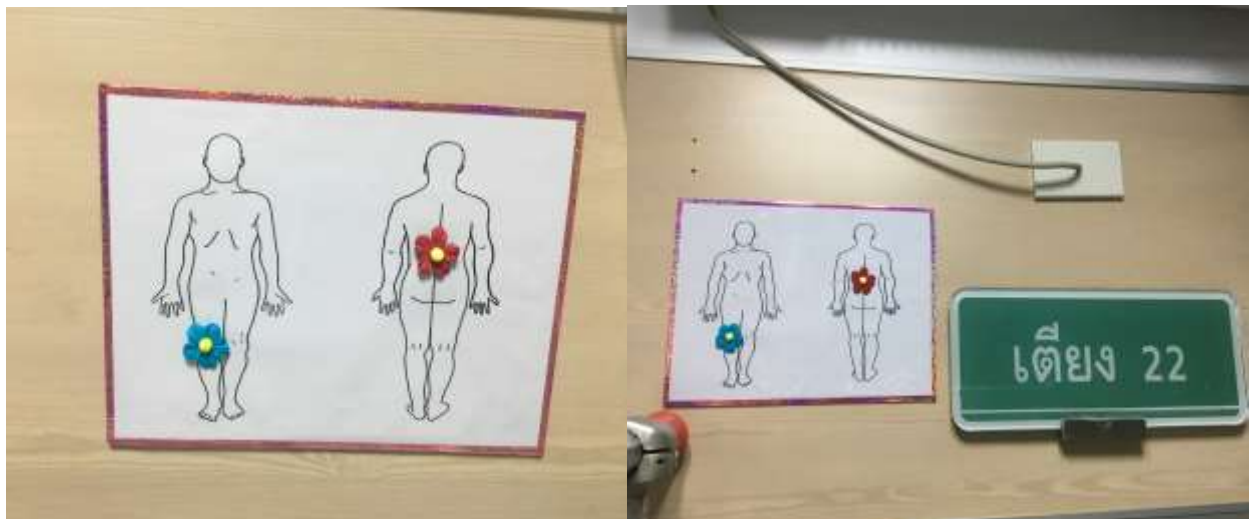
ภาพที่ 1 แสดงรูปแบบการดำเนินงานครั้งที่ 1 ในการจำแนกการสายการดูแลผู้ป่วยออร์โธปิดิกส์ ร่วมกับการแบ่งพื้นที่ผู้ป่วยตามสายการดูแล (ลักษณะอาการบาดเจ็บทางออร์โธปิดิกส์)

3.2.3 แนวทางการปรับปรุงครั้งที่ 2 เมื่อประเมินและวิเคราะห์ปัญหาจากกระบวนการสื่อสารครั้งที่ 1 พบว่า การสื่อสารไม่ชัดเจน ถึงแม้ว่าจะมีการระบุนายการดูแลทางออร์โธปิดิกส์แล้วก็ตาม แต่ก็พบว่าตัวหนังสือที่สื่อสารมองเห็นไม่ชัดเจน และผู้ป่วยอาจมีอาการบาดเจ็บหลายที่ รวมทั้งไม่สามารถจัดพื้นที่ (ZONE) ของผู้ป่วยแต่ละสายการดูแลได้ เนื่องจากผู้ป่วยมีการสลับสับเปลี่ยนกันตลอด ทั้งยังมีอุปสรรคในเรื่องการแยกพื้นที่ชาย – หญิง ทางทีมจึงได้วางแผนปรับปรุงป้ายสัญลักษณ์ที่สามารถสื่อสารอย่างเห็นได้ชัดในตำแหน่งที่ผู้ป่วยมีอาการบาดเจ็บหรือตำแหน่งที่ได้รับการผ่าตัด โดยจัดทำป้ายรูปคนติดไว้ที่ผนังหัวเตียงของผู้ป่วย เมื่อแรกรับผู้ป่วยเข้ามา admit นอกจากในทีมพยาบาลจะมีการสื่อสารในทีมแล้ว ยังต้องติดสัญลักษณ์สีแดงซึ่งแสดงตำแหน่งที่บาดเจ็บของผู้ป่วยไว้ที่รูปคนตรงผนังด้วย หากบาดเจ็บหลายที่ ให้ติดไว้หลายจุด ซึ่งจะติดสัญลักษณ์สีแดงตรงตำแหน่งที่มีการผ่าตัดของผู้ป่วย และติดสัญลักษณ์สีฟ้าที่ตำแหน่งบาดเจ็บกรณีอื่นๆ พบว่ามีข้อดีคือ สามารถมองเห็นได้ชัดเจน และสามารถแสดงตำแหน่งการผ่าตัดและตำแหน่งที่ผู้ป่วยบาดเจ็บได้หลายที่ ทำให้เกิดความรวดเร็วในการสื่อสาร มีความมั่นใจในการให้ผู้ป่วยทำกิจกรรมทางกาย หรือให้การพยาบาลต่างๆ ที่สำคัญเป็นอย่างยิ่งได้แก่ผู้ป่วยจะได้รับความระมัดระวังจากบุคลากรมากขึ้นในการเคลื่อนย้ายผู้ป่วย ทำให้ผู้ป่วยได้รับความปลอดภัย ไม่มีภาวะแทรกซ้อนในขณะและหลังจากทำการเคลื่อนย้าย แต่อย่างไรก็ตามการดำเนินการในขั้นนี้พบปัญหาว่า ภาพแทนผู้ป่วยที่เป็นรูปมิดีเดียวคือด้านหน้าไม่สามารถสื่อสารได้อย่างสมบูรณ์

ภาพที่ 2 แสดงรูปแบบการปรับปรุงกระบวนการครั้งที่ 2 โดยใช้ภาพแทนตำแหน่งที่บาดเจ็บหรือมีบาดแผลผ่าตัดของผู้ป่วย โดยการติดแผ่นภาพไว้ที่ผนังหัวเตียงผู้ป่วย และใช้วิธีสื่อสารโดยการติดสัญลักษณ์สีแดงไว้ที่ตำแหน่งที่มีอาการเจ็บ ซึ่งในภาพแสดงถึงผู้ป่วยรายนี้มีแผลผ่าตัดที่บริเวณสะโพกด้านซ้าย

3.2.4 แนวทางการปรับปรุงครั้งที่ 3 เมื่อวิเคราะห์ผลลัพธ์ของการใช้ภาพแทนการบาดเจ็บเพียงมิติเดียวพบว่ามี ความสับสนเกี่ยวกับตำแหน่งที่ผู้ป่วยมีการบาดเจ็บระหว่างบริเวณส่วนหน้าและส่วนหลังของร่างกาย ซึ่งไม่สามารถระบุ ได้ว่าอยู่ที่ตำแหน่งใด ทางทีมจึงมีการออกแบบและพัฒนาให้เป็นรูปแบบสองมิติหน้าหลังในแผ่นเดียวกัน ซึ่งทำให้ สามารถระบุการบาดเจ็บได้ว่าเป็นตำแหน่งด้านหน้าหรือด้านหลังของผู้ป่วย

ภาพที่ 3 แสดงรูปแบบการปรับปรุงกระบวนการครั้งที่ 3 โดยใช้ภาพแทนตำแหน่งที่บาดเจ็บหรือมีบาดแผลผ่าตัดของผู้ป่วยแบบสองมิติ หน้า – หลัง โดยการติดแผ่นภาพไว้ที่ผนังหัวเตียงผู้ป่วย และใช้วิธีสื่อสารโดยการติด สัญลักษณ์สีแดงหรือสีฟ้าไว้ที่ตำแหน่งที่มีอาการเจ็บ ซึ่งในภาพแสดงถึงผู้ป่วยรายนี้มีแผลผ่าตัดที่บริเวณด้านหลังและมี อาการเจ็บบริเวณเข่าด้านขวาร่วมด้วย

4. แผนการดำเนินงานกิจกรรม (ขั้นตอนการดำเนินการ) กรณาระบุช่วงเวลาชัดเจน

กิจกรรม	ระยะเวลาดำเนินการ (เดือน/ปี)								ผู้รับผิดชอบ / บทบาทหน้าที่ ของผู้รับผิดชอบ
	ปี 2562				ปี 2563				
	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	
1. ระบุปัญหา รวบรวมข้อมูล และวิเคราะห์ปัญหาเพื่อหาโอกาสพัฒนา	↔								นางสาวรวงคณา สารีพันธุ์ และสมาชิกในทีม
2. พัฒนาแนวทางในการแก้ไขปัญหา (การปรับปรุงครั้งที่ 1)	↔								นางสาวรวงคณา สารีพันธุ์ และสมาชิกในทีม
3. ทดลองใช้และประเมินผลครั้งที่ 1		↔↔ ↔↔							นางสาวรวงคณา สารีพันธุ์ และบุคลากรในหอผู้ป่วย
4. รวบรวมข้อมูล และวิเคราะห์ปัญหา ที่พบจากการนำไปใช้		↔							นางสาวรวงคณา สารีพันธุ์ และสมาชิกในทีม
5. ปรับปรุงแนวทางการแก้ไขปัญหา (ปรับปรุงครั้งที่ 2)			↔↔ ↔↔						นางสาวรวงคณา สารีพันธุ์ และสมาชิกในทีม
6.ทดลองใช้และประเมินผลครั้งที่ 2				↔↔ ↔↔					นางสาวรวงคณา สารีพันธุ์ และบุคลากรในหอผู้ป่วย
7. รวบรวมข้อมูลและวิเคราะห์ปัญหา ที่พบจากการนำไปใช้				↔					นางสาวรวงคณา สารีพันธุ์ และสมาชิกในทีม
8. การปรับปรุงครั้งที่ 3					↔↔ ↔↔				นางสาวรวงคณา สารีพันธุ์ และสมาชิกในทีม
9. การทดลองใช้จริง						←·····→			นางสาวรวงคณา สารีพันธุ์ และบุคลากรในหอผู้ป่วย
10. ประเมินผลและติดตามการใช้งาน						←·····→			นางสาวรวงคณา สารีพันธุ์ และสมาชิกในทีม

↔ วางแผนงาน

↔ ปฏิบัติจริง

5. ตัวชี้วัดผลสำเร็จ/ผลดำเนินโครงการ (ที่ระบุตามวัตถุประสงค์ของโครงการ ในรูปแบบตารางหรือกราฟ)

ตัวชี้วัด	เป้าหมาย	ผลดำเนินการ (เดือน/ ปี)		
		ก่อน ดำเนินการ (ก่อน ก.ย.2562)	หลัง	
			ครั้งที่1 (ก.ย.- ธ.ค. 2562)	ครั้งที่2 (ม.ค.- เม.ย.2563)
1. จำนวนครั้งของการมีภาวะแทรกซ้อนขณะเคลื่อนย้ายผู้ป่วย	0 ครั้ง/เดือน	1 ครั้ง/เดือน	0 ครั้ง/เดือน	0 ครั้ง/เดือน
2. จำนวนครั้งของการสื่อสารคลาดเคลื่อน	0 ครั้ง/เดือน	8 ครั้ง/เดือน	0 ครั้ง/เดือน	0 ครั้ง/เดือน
3. อัตราความพึงพอใจของผู้ปฏิบัติงาน	>90%	-	95%	100%

6. ผลการปรับปรุง / ผลที่คาดว่าจะได้รับเมื่อดำเนินงานเสร็จสิ้น

6.1 ประโยชน์ที่ได้รับจากการนำผลงานมาใช้

6.1.1 ด้านคุณภาพบริการ: สามารถให้บริการดูแลผู้ป่วยด้วยความมั่นใจ ผู้ป่วยไม่เกิดอันตรายขณะได้รับการดูแลหรือการเคลื่อนย้าย

6.1.2 ด้านผู้รับบริการ: ผู้ป่วยเกิดความพึงพอใจในการรับบริการ เนื่องจากบุคลากรรับทราบตำแหน่งที่ผู้ป่วยบาดเจ็บ แสดงถึงความเอาใจใส่และให้ความสำคัญกับอวัยวะส่วนที่ผู้ป่วยมีแผลหรือได้รับบาดเจ็บ

6.1.3 ด้านผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย: บุคลากรภายในหน่วยงานและสหสาขาวิชาชีพที่หมุนเวียนมาดูแลผู้ป่วยได้รับทราบข้อมูลที่ตรงกัน และไม่เสียเวลาในการสื่อสารมาก

6.2 จัดทำมาตรฐานการสื่อสารโดยใช้รูปภาพการบาดเจ็บ ให้เกิดการปฏิบัติจริง เพื่อป้องกันความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นกับผู้ป่วย และเพื่อให้เกิดความมั่นใจในการดูแลผู้ป่วย

7. การเรียนรู้ที่ได้รับจากการทำโครงการและการขยายผล

7.1 ได้ความรู้จากการทำโครงการ อาทิเช่น การวิเคราะห์ปัญหาที่เกิดขึ้นจากการปฏิบัติงาน การประเมินผลลัพธ์จากการดำเนินกิจกรรมโครงการ รวมถึงเรียนรู้การทำงานเป็นทีมและการแก้ไขอุปสรรคที่เกิดขึ้นขณะที่ดำเนินกิจกรรม

7.2 ปัจจัยแห่งความสำเร็จได้แก่ ความร่วมมือกันและการสื่อสารระหว่างสหวิชาชีพ

7.3 มีโครงการที่จะขยายผลไปยังหอผู้ป่วยอื่นๆ ในงานการพยาบาลออร์โธปิดิกส์และเวชศาสตร์ฟื้นฟู

8. การควบคุม / ติดตาม / ประเมินผล / การป้องกันปัญหาเกิดซ้ำ

ติดตามผลการใช้งาน กำกับให้มีการใช้กระบวนการที่พัฒนาขึ้นในการให้บริการผู้ป่วย

9. โครงการ / กิจกรรม / โอกาสพัฒนาในครั้งต่อไป

การเพิ่มรายละเอียด อาทิเช่น ชื่อผู้ป่วย การอธิบายสัญลักษณ์ในแผ่นภาพที่ซับซ้อนมากขึ้น